

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2009

Hultsfreds kommun

10 september 2009

Silja Savela

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande revisionell bedömning	3
2	Inledning	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Revisionsfråga och metod	4
3	Granskningsresultat	5
3.1	Föreskrifter och anvisningar	5
3.2	Delårsrapportens delar	6
3.3	Förvaltningsberättelse	6
3.4	Resultaträkning och balansräkning	8
3.5	Redovisningsprinciper	9
3.6	Jämförelsetal	9
3.7	Prognoser/helårsbedömning	9

1 Sammanfattande revisionell bedömning

Kommunallagen ställer krav på angivande av mål och riktlinjer i budgeten, vilka är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas delårsrapporten.

Sammanfattningen utgår fortsättningsvis från ställda revisionsfrågor.

Lämnar delårsrapporten upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att delårsrapporten redogör för verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Har verksamheten drivits så att fullmäktiges beslutade mål uppnås?

I budgeten för år 2009 beslutade fullmäktige om mål med betydelse för verksamheten. Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har tagit bra initiativ till utvärdering av sina mål, vi anser att övriga nämnder bör följa detta initiativ.

Är det troligt att de av fullmäktige antagna finansiella målen att uppnås?

Hultsfreds kommun har antagit sex finansiella mål och utifrån delårsrapporten och upprättad prognos kommer ett av de finansiella målen att uppnås.

Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut? Om inte – finns åtgärder för att nå ekonomiskt balans och är de tillräckligt tydliga?

Hultsfreds kommun redovisar efter juni månad ett resultat på 4,1 mnkr. Helårsbedömningen är 4,1 mnkr. Resultatet mot balanskravet beräknas bli – 2,3 mnkr, vilket innebär att kommunen inte lever upp till balanskravet. Av delårsrapporten framgår inte vilka åtgärder som kommer att vidtas för att nå ekonomisk balans.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt ger en rättvisande bild av periodens resultat och ställningen per den 30 juni och har upprättats i enlighet med kommunal redovisningslag och följer i stort rekommendationer från normgivande organ.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Enligt den kommunala redovisningslagen, KRL, i kapitel 9 § 1, ska kommuner och lands-ting minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från räkenskapsårets början. Hultsfreds kommun upprättar en delårsrapport per år per 30 juni. Enligt kommunallagen (KL), anges i kapitel 8 att minst en delårsrapport ska behandlas av fullmäktige. Delårsrapporten i Hultsfred behandlas av kommunfullmäktige.

I KL kapitel 9 anges att revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas delårsrapporten och årsredovisningen samt i likhet med revisionsberättelsen delges kommunfullmäktige.

Kommunens revisorer genomför årligen en granskning av delårsrapporten. Granskningen har utförts av Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

2.2 Revisionsfråga och metod

Syftet med granskningen är att ge revisorerna ett underlag för deras skriftliga bedömning av uppfyllelsen av fullmäktiges mål. Likaså är syftet att granska huruvida delårsrapporten upprättats i enlighet med lagstiftning och rekommendationer från normerande organ. Granskningen som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar delårsrapporten upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Har verksamheten drivits så att fullmäktiges beslutade mål uppnås?
- Är det troligt att fullmäktiges finansiella mål uppnås?
- Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut? Om inte – finns åtgärder för att nå ekonomisk balans angivna och är de tillräckligt tydliga?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen har utförts enligt god revisionssed, vilket för delårsrapporter innebär en mer översiktlig granskning än vid granskning av årsredovisningen. Bedömningen har gjorts mot kommunallagen (KL), kommunal redovisningslag (KRL) och av Rådet för kommunal redovisning (RKR) utfärdade rekommendationer.

Ett utkast till revisionsrapport har lämnats till berörda för synpunkter.

3 Granskningsresultat

3.1 Föreskrifter och anvisningar

I KRL kap 8 och 9 framgår det att kommunen/landstinget skall upprätta minst en delårsrapport som skall:

- *omfatta minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret (KRL 9:1).*
- *innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens/landstingets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång (KRL 9:2), innehållande upplysningar om sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens/landstingets resultat och ställning och händelser som är av väsentlig betydelse och som har inträffat under eller efter rapportperiodens slut.*
- *om inget särskilt hinder föreligger omfatta motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret (KRL 9:3).*

Fullmäktige för Hultsfreds kommun har inte antagit några föreskrifter för formerna och beslutsprocessen kring delårsrapporten, vilket vi påpekat även tidigare år.

Kommunens ekonomiavdelning har arbetat fram anvisningarna för delårsrapportering. Delårsrapporten ska enligt anvisningarna omfatta bland annat följande:

- En översiktlig redogörelse för hur verksamheten har bedrivits och utvecklats under perioden
- Utvärdering av mål, såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål utifrån god ekonomisk hushållning.
- Kommentarer kring beloppsmässiga och verksamhetsmässiga avvikelser mot budget. Personalkostnaderna ska kommenteras särskilt.

Våra kommentarer

Vi rekommenderar att fullmäktige antar föreskrifter för att reglera formerna för delårsrapporteringen. Vi anser att föreskrifter eller motsvarande bör reglera vilken ekonomisk uppföljning som ska göras (innehåll och struktur), på vilket sätt som den ska redovisas och hur ofta.

Vi bedömer att anvisningarna, som ekonomikontoret arbetat fram, utgör ett bra stöd vid framtagandet av delårsrapporten.

3.2 Delårsrapportens delar

Vi har granskat Hultsfreds kommuns delårsrapport och konstaterar att den innefattar de delar som regleras i lagtexten, d v s förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning. Vi har även granskat om Sveriges Kommuner och Landstings gemensamma referensgrupps för redovisningsfrågor uttalande nr 13 följs, vilket rekommenderar att delårsrapporten dessutom bör innehålla

- information om verksamhet och ekonomi i kommunala/landstingskommunala företag och kommunalförbund
- finansieringsanalys
- prognos över förväntat utfall
- väsentliga nyckeltal.

Våra kommentarer

Vi bedömer att Hultsfreds kommun har ovanstående information som referensgruppen rekommenderar. Avsnittet om bolagens resultat är kortfattat och kan utvecklas.

3.3 Förvaltningsberättelse

Vi har översiktligt granskat att upplysningar lämnas som

- är viktiga för bedömning av kommunens resultat och ställning
- beskriver händelser av väsentlig betydelse som inträffat efter rapportperiodens utgång.

Delårsrapporten omfattar bland annat analys av aktuellt resultat för kommunen (4,1 mnkr) och kommentarer kring prognostiserat resultat för kommunen (4,1 mnkr).

Enligt lagstiftningen ska kommunen ange mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I budgeten för år 2009 anges sex finansiella mål samt ett antal mål för respektive nämnd ur ett verksamhetsperspektiv.

Kommunen har antagit sex finansiella mål. Dessa är:

- 1) Årets resultat ska uppgå till lägst 2 % av nettokostnadsomslutningen. Utifrån kommunens prognostiserade resultat om 4,1 mnkr kommer det angivna målet inte att uppnås.

- 2) De totala investeringarna under perioden 2005 till 2010 bör inte överskrida summan av avskrivningarna under motsvarande period. Detta mål är av långsiktig karaktär och kan således inte bedömas utifrån ett enskilt år. Däremot noterar vi att om den antagna investeringsplanen följs fram till 2010 blir perioden 2005-2010 investeringarna totalt 244,1 mnkr och avskrivningarna totalt 128,4 mnkr. Investeringarna kommer då att överskrida målet med 115,7 mnkr, eller 93 %.
- 3) Nettoamortering av kommunens låneskuld bör vara minst 10 mnkr per år. Under året beräknas amorteringen av kommunens låneskuld ske med 4,2 mnkr. Målet uppnås inte.
- 4) Den nuvarande utdebiteringen på 22,06 per skattekrona ska inte höjas. Kommunen ska på sikt verka för att anpassa utdebiteringen till länsgenomsnittet. Utdebiteringen har under 2008 höjts med 26 öre till 22,32 samtidigt som landstingets skatt sänktes med 26 öre till följd av kommunens övertagande av verksamhet från landstinget. Målet om oförändrad utdebitering har uppnåtts år 2009. Den genomsnittliga skattesatsen för länets kommuner har under året ökat med 11 öre till 22,0 kronor, vilket innebär att kommunens skattesats närmar sig länets.
- 5) Kommunen ska verka för att på sikt inte belastas av någon låneskuld. Detta mål är långsiktigt och kan inte bedömas utifrån ett enskilt år.
- 6) Kommunkoncernens totala externa låneskuld bör inte ökas. Koncernens totala låneskuld var den 30 juni 2008 384,1 mnkr att jämföras med 31 december 2008 412,5 mnkr. Av delårsrapporten framgår inte låneskulden per 30 juni 2009.

Med kommunens bedömning om prognostiserat resultat kommer endast ett av sex finansiella mål att uppnås. Tre av målen avser flera år och är inte avstämningsbara under ett enskilt år. Vi noterar även att kommunfullmäktige har antagit budget och plan för 2009-2011 som innebär att bara ett av de sex finansiella målen uppnås.

Vidare omfattar delårsrapporten bland annat kommentarer kring befolkningsutveckling, kommunens personal, nämndernas budgetavvikelser, förändring av intäkter och kostnader, risk och kontroll, kommunens ekonomi i framtiden med mera.

Våra kommentarer

Vi rekommenderar en fortsatt utveckling av verksamhetsmässiga nyckeltal som sedan analyseras i både delårsrapporten och årsredovisningen för att uppnå en jämförelse över tiden.

I övrigt bedömer vi att delårsrapporten i allt väsentligt beskriver verksamhetens ekonomiska utfall.

3.4 Resultaträkning och balansräkning

Resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under året (KRL 5:1).

Balansräkningen skall i sammandrag redovisa kommunens/landstingets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital vid tidpunkten för rapportperiodens utgång. Ställda panter och ansvarsförbindelser skall tas upp inom linjen (KRL 5:2).

För att säkerställa ett tillförlitligt bedömningsunderlag gällande kommunens/landstingets resultat och ställning vid rapporteringstidpunkten och för att kunna bedöma om ett balanserat resultat kommer att uppnås vid årets slut förutsätts att väsentliga poster i resultaträkningen periodiseras.

Vi har översiktligt granskat att

- resultat- och balansräkning har upprättats enligt KRL
- övriga viktiga noter lämnas
- redovisade uppgifter går att härleda ur ekonomisystemet.
- periodisering skett av väsentliga poster.

Hultsfreds kommun redovisar per juni månad ett resultat på 4,1 mnkr. Helårsbedömningen är 4,1 mnkr. I det prognostiserade resultatet ingår återförda nedskrivningar av placerade pensionsmedel med 6,5 mnkr. Dessa får inte räknas in i resultat mot balanskravet, vilket innebär att resultatet mot balanskravet är – 2,3 mnkr.

Våra kommentarer

Vi bedömer, att resultat- och balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av periodens resultat och ställning per den 30 juni, har upprättats i enlighet med KRL och följer rekommendationer från normgivande organ. Vi bedömer att periodisering skett i tillräcklig omfattning för att säkerställa ett rättvisande resultat. Redovisade uppgifter går att härleda ur ekonomisystemet.

Vi saknar beskrivning av vilka åtgärder som kommer att vidtas för att uppnå resultat mot balanskravet.

3.5 Redovisningsprinciper

Vi har översiktligt granskat att en redogörelse lämnats över tillämpade redovisningsprinciper och att eventuella förändringar mot tidigare år eller avvikelser mot gällande regelverk förklaras.

Vi konstaterar att redovisningsprinciperna i stort är oförändrade i jämförelse med kommunens årsredovisning för år 2008.

3.6 Jämförelsetal

Kommunen/landstinget skall upprätta minst en delårsrapport som om inget särskilt hinder föreligger skall omfatta motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret (KRL 9:3).

Vi har granskat om jämförelsetal redovisas i delårsrapporten.

Vi bedömer att relevanta jämförelsetal redovisas i delårsrapporten. Jämförelsetal presenteras för motsvarande period 2008, bokslut 2008, budget 2009 samt prognos för 2009.

3.7 Prognoser/helårsbedömning

Vi har översiktligt granskat om

- resultatprognos lämnats
- större avvikelser mellan prognos och budget förklaras
- uppföljningsrutiner, prognoser och analyser kan anses tillförlitliga och ge förutsättningar för en tillförlitlig bedömning.

Hultsfreds kommun har lämnat en resultatprognos i sin delårsrapport per 30 juni 2009. Även beräknat utfall avseende balansräkningen lämnas. Kortfattade kommentarer lämnas om avvikelserna mot utfall och budget i förvaltningsberättelsen samt i nämndernas uppföljningsrapport.

Vi bedömer att kommunens prognoser och analyser kan anses tillräckligt tillförlitliga och därigenom ge förutsättningar för en tillförlitlig bedömning. Nämndernas prognoser har under de senaste åren varit alltför pessimistiska.